

PM 2013: RIV (Dnr 001- 687/2013)

Tid för undervisning - lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner (DS 2013:23)

Remiss från Utbildningsdepartementet

Remisstid den 24 juli 2013

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Tid för undervisning - lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner (DS 2013:23)” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Utbildningsdepartementet har remitterat ”Tid för undervisning – lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner” (Ds 2013:23) till Stockholms stad.

Lärarnas administrativa arbete har ökat under lång tid. De dokumentationskrav som regleras i lag och förordning berör både direkta krav på dokumentation och sådant som föranleder dokumentation. En utredare är tillsatt för att se över hur lärarnas administrativa arbete kan minskas och förenklas, samtidigt som uppföljningen av varje elevs kunskapsutveckling och behov av stöd säkerställs. Förslagen i promemorian har arbetats fram av en arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet. Denna skrivelse är en delredovisning av uppdraget.

Arbetsgruppen föreslår att en skriftlig individuell utvecklingsplan i årskurs 1–5 upprättas en gång per läsår, i samband med ett av utvecklingssamtalen, i stället för en gång per termin. I årskurs 6–9 i grundskolan föreslår arbetsgruppen att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Lärarnas Riksförbund Stockholm, Lärarförbundet Stockholm och Sveriges Skolledarförbund Stockholm.

Lärarnas Riksförbund Stockholm, Lärarförbundet Stockholm och Sveriges Skolledarförbund Stockholm har valt att inte besvara remissen.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget innebär en minskning av lärares administrativa arbete. Tiden som frigörs kan i stället ägnas åt undervisning och arbetet kopplat till den.

Utbildningsnämnden ser positivt på de föreslagna förändringarna när det gäller den skriftliga individuella utvecklingsplanen.

Mina synpunkter

Lärare måste ges tid att fokusera på sin viktigaste uppgift – att undervisa, samtidigt som uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling och behov av stöd säkerställs. Införandet av individuella utvecklingsplaner (IUP:n) och skriftliga, betygslänkande omdömen var när de genomfördes två viktiga reformer för att förbättra uppföljningen av elevernas resultat i skolan och för att ge tydligare information till vårdnadshavarna. Sedan reformerna genomfördes har dock kunskapsuppföljningen i skolan och informationen till föräldrarna förstärkts på flera andra sätt, bland annat genom införandet av tidigare betyg och fler nationella prov. De samlade dokumentationskrav som uppstått över lång tid innebär en betydande ökad arbetsbelastning för lärarkåren.

Regeringen har helt riktigt dragit slutsatsen att kraven på att allt som ska dokumenteras kan minskas. I de årskurser där betyg ges (åk 6-9) föreslår regeringen att kravet på skriftlig information, det vill säga IUP och skriftliga omdömen, helt avskaffas. Elever och deras föräldrar måste även i fortsättningen kunna få information om elevens kunskapsutveckling, samt vad som krävs för att nå målen. Det är därför av stor vikt att det finns en individuell dialog mellan lärare och elev där kontinuerlig återkoppling sker. Regeringen föreslår även att kravet på skriftlig information, i de årskurser där betyg inte ges (åk 1-5), reduceras från en gång per termin till en gång per läsår. Detta innebär en halvering av arbetsbelastningen för lärarna inom detta område. Det är dock viktigt att utvecklingsplanerna upprättas i god tid så att de får reell användning.

I Stockholm vill vi ta ytterligare steg. Här har utbildningsförvaltningen fått i uppdrag att se över vilka ytterligare arbetsuppgifter som kan lyftas bort från lärarna.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Tid för undervisning - lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner (DS 2013:23)” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 5 juni 2013

LOTTA EDHOLM

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Tid för undervisning - lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner (DS 2013:23), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

De senaste årens skolpolitik, både i staden och nationellt, har lett till mer administrativt arbete för varje lärare. Samtidigt har möjligheten att fokusera på eleverna och undervisningen minskat.

Att skyndsamt lätta lärarnas administrativa börda är oerhört angeläget, och vi ser därför positivt på förslaget från regeringens arbetsgrupp att reducera lärarnas arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner.

Vi kan dock inte riktigt se hur enbart betyg skulle kunna ersätta individuella utvecklingsplaner. De senare bör vara levande dokument som används som stöd i det vardagliga arbetet, tas fram med jämna mellanrum i samtal med eleven och föräldrar och ska kunna ändras vid behov. Betyg handlar om elevens prestation och utvecklingsplaner främst om skolans insatser för att stödja elevens utveckling. Det är därför viktigt och att det även fortsättningsvis finns en bra dialog mellan eleven, läraren och hemmet kring elevens utveckling så att även högstadieelever får kontinuerlig återkoppling och rätt stöd.

ÄRENDET

Utbildningsdepartementet har remitterat ”Tid för undervisning – lärars arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner” (Ds 2013:23) till Stockholms stad.

Lärarnas administrativa arbete har ökat under lång tid. De dokumentationskrav som regleras i lag och förordning berör både direkta krav på dokumentation och sådant som föranleder dokumentation. En utredare är tillsatt för att se över hur lärarnas administrativa arbete kan minskas och förenklas, samtidigt som uppföljningen av varje elevs kunskapsutveckling och behov av stöd säkerställs. Förslagen i promemorian har arbetats fram av en arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet. Denna skrivelse är en delredovisning av uppdraget.

Arbetsgruppen föreslår att en skriftlig individuell utvecklingsplan i årskurs 1–5 upprättas en gång per läsår, i samband med ett av utvecklingssamtalen, i stället för en gång per termin. I årskurs 6–9 i grundskolan föreslår arbetsgruppen att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Lärarnas Riksförbund Stockholm, Lärarförbundet Stockholm och Sveriges Skolledarförbund Stockholm.

Lärarnas Riksförbund Stockholm, Lärarförbundet Stockholm och Sveriges Skolledarförbund Stockholm har valt att inte besvara remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret tjänsteutlåtande daterat den 15 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Den kartläggning som gjorts i utredningen av lärarnas administrativa arbete visar att det administrativa arbetet har ökat under de senaste åren. Stadsledningskontoret delar utredningens uppfattning om att lärarna i huvudsak ska ägna sig åt undervisning och aktiviteter kopplade till undervisningen. Utifrån de förändringar som gjorts i skollagen som bland annat innebär att betyg ges från årskurs 6, fler betygssteg samt nationella prov redan i årskurs 3 så har en del av dokumentationen spelat ut sin roll. Stadsledningskontoret anser att det är rimligt med skriftliga individuella utvecklingsplaner en gång per år i årskurs 1-5 och att kravet på utvecklingsplaner för de årskurser där betyg ges tas bort. Stadsledningskontoret vill dock påtala att utvecklingsplanerna måste upprättas i god tid så de får en reell användning.

Stadsledningskontoret anser att elever och föräldrar har rätt att få en bra information om elevens kunskapsutveckling och att det tydligt framgår vad som krävs för att nå målen. När den skriftliga dokumentationen minskar måste utvecklingssamtalen, dialogen och den kontinuerliga återkopplingen utvecklas. Stockholms elever i grundskolans årskurs 8 är nöjda med utvecklingssamtalen. Stadsledningskontoret anser att det är angeläget att Skolverket får i uppdrag att se över de allmänna råden om utvecklingssamtal så att kvaliteten säkras och fortsätter att utvecklas.

Stadsledningskontoret bedömer att arbetsgruppens förslag innebär en minskning av det administrativa arbetet. Tiden som frigörs kan i stället ägnas åt undervisning och arbetet kopplat till den.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 maj 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen och att omedelbart justera beslutet.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Per Olsson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på de föreslagna förändringarna när det gäller den skriftliga individuella utvecklingsplanen.

Regeringsuppdraget innebär att se över hur lärarnas administrativa arbete kan minskas och förenklas samtidigt som uppföljningen av varje elevs kunskapsutveckling och behov av stöd säkerställs. Samtidigt påpekas att ”arbetsgruppen anser att det tydligt ska framgå att utvecklingssamtalet fortsättningsvis även ska behandla de insatser som behövs för elevens fortsatta utveckling samt att innehållet i utvecklingssamtalet också ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven”. För att den föreslagna förändringen av skriftliga individuella utvecklingsplaner verkligen ska innebära en förändring avseende minskat administrativt arbete bör staten medverka till stödmaterial som säkerställer att den nuvarande alltför omfattande dokumentationen inte ersätts av en annan lika omfattande.

Arbetsgruppen föreslår att Skolverket bör få i uppdrag att revidera sina allmänna råd om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen. Man föreslår även att exempel i form av mallar för utformningen kan ingå i de reviderade råden. Under förutsättning att dessa utformas på ett sätt som minimerar risken för orimligt omfattande dokumentation ser förvaltningen detta som ett sätt att underlätta arbetet för skolorna.

Förvaltningen instämmer i arbetsgruppens bedömning att de föreslagna förändringarna kan genomföras utan att äventyra uppföljningen av varje elevs kunskapsutveckling och behov av stöd säkerställs. Inom lärarprofessionen finns en stor kunskap om hur man arbetar med bedömning och inte minst det omfattande reformarbetet med implementering av 2011 års läroplan har skapat en ökad medvetenhet om kursplanens mål och om elevernas utveckling mot de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne.

Skolforskning påvisar betydelsen av formativ bedömning och återkoppling som viktiga verktyg för ökad måluppfyllelse. Ett systematiskt utvecklingsarbete för att öka lärarnas kunskap om formativ bedömning och betygssättning är en fortsatt angelägen fråga.

Inom Stockholms stad pågår för närvarande ett intensivt arbete med att utarbeta förslag för att minska lärarnas administrativa arbete och de i promemorian föreslagna förändringarna kommer att underlätta det arbetet.

RESERVATIONER M.M.

Utbildningsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog m.fl. (S) enligt följande.

Socialdemokraterna har öppnat upp för slopandet av de individuella utvecklingsplanerna. Därför är det välkommet att arbetsgruppen som tillsatts för att se över detta arbete har lagt en rad konkreta förslag. Vi tror att dessa kan komma en bit på vägen i att rensa upp ibland pappersarbetet för lärarna i stadens skolor. Men det kommer också behövas mer resurser om vi ska få till en verklig förändring gällande lärarnas arbetssituation.

Särskilt uttalande gjordes av Per Olsson m.fl. (MP) enligt följande.

Vi ser liksom utbildningsförvaltningen positivt på förslaget från regeringens arbetsgrupp att reducera lärarnas arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner, även om vi inte riktigt kan se hur betyg skulle kunna ersätta individuella utvecklingsplaner. De senare bör vara levande dokument som används som stöd i det vardagliga arbetet, tas fram med jämna mellanrum i samtal med eleven och ska kunna ändras vid behov. Betyg handlar om elevens prestation och utvecklingsplaner främst om skolans insatser för att stödja elevens utveckling.